

DİN

e

SLAM

Memduh ÇELMELİ

DİN ve İSLAM

Din; Allah'ın → peygamberler aracılığıyla → akıl sahiplerini kendi hür iradeleriyle → hayırlı şeylere sevk eden ilahî kurallar bütünüdür.

- ☐ İlahî kaynaklı olmalıdır.
- ☐ Akıl sahibi kişinin hür iradesiyle seçilmelidir.
- ☐ İnananları hayra ve iyiliğe sevk etmelidir.

Kur'an'da **din**, hem **uluhiyyet** hem **ubudiyyet** ifade eder.

Uluhiyyet → ilahlık, tanrılık, ibadet edilen varlık ve mabut. İslam'da, Allah'tan başka ilah yoktur.

Ubudiyyet → Kulluk, itaat, boyun eğme, ibadet etme. Allah'ın rızasını elde edebilmek için emirlerini içtenlikle yerine getirip yasaklarından kaçınmak.

Farklı bilim dallarına göre din tanımları

- ☐ “Din bir cemaatin meydana gelmesini sağlayan âyin ve inançlar sistemidir. (Emile Durkheim / Sosyolog)
- ☐ “Din, insanın sonsuzu kavramasını sağlayan, akıl ve mantığa tabi olmayan zihnî bir meleke veya yetenektir.” (Max Müller / Dil Bilimci)
- ☐ “Din, dua, kurban ve inançla kendini gösteren bir arzudur.” (Feurbach / Filozof)

Kur'an-ı Kerim'de Din Kelimesinin Bazı Anlamları

Ceza (karşılık), kıyamet, ahiret

“O gün, Allah onlara kesinleşmiş cezalarını verecektir. Allah'ın apaçık hak olduğunu bileceklerdir.”
(Nûr suresi, 25. ayet.)

İtaat, hakimiyet, boyun eğme

“Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur. İtaat de daima O'na olmalıdır. Öyle iken siz Allah'tan başkasından mı korkuyorsunuz?” (Nahl, 52)

Teslimiyet, kulluk, ibadet

“Halbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir.” (Beyyine, 5)

Kanun, şariat, millet

“De ki: ‘Allah doğru söylemiştir. Öyle ise hakka yönelen İbrahim'in dinine uyun. O, Allah'a ortak koşanlardan değildir.’”
(Âl-i İmrân, 95)

Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e tüm peygamberler İslam peygamberidirler. Çünkü hepsi insanları **tevhide** (Allah'ın tek oluşu, eşi benzeri olmaması) çağırmışlardır. «Allah'ın varlığı, birliği, peygamberlik ve ahiret inancı» İslam dininin →

- ❑ Din duygusu, inanmak **fitri** (doğuştan gelen) bir özelliktir.
- ❑ İnsanın maddi, bedensel ihtiyaçları olduğu gibi ruhunun da ihtiyaçları vardır.
- ❑ Din, insanın anlam arayışına ışık tutar ve sorularına cevap verir.

- ❖ **Fıtrat:** İnsanın yaratılışında bulunan, çalışmakla elde edilemeyen ve inanmayı da içeren, doğuştan getirdiği yetenektir.
- ❖ “Her doğan fıtrat üzere doğar...” (Hadis)

- ❑ Kur’an’da “Biz insanı en güzel şekilde yarattık.” (Tîn, 4) buyurulmaktadır.
- ❑ İnsanlık tarihinin gelişmemiş (İlkel, maymunu) insanlarla başladığı iddiası **doğru değildir.**
- ❑ İslam’a göre, Hz. Âdem’den itibaren tüm insanlar, Allah’ın gönderdiği tevhid dinini kavrayıp benimseyecek ve hayatlarını buna göre düzenleyecek yeterlikte yaratılmışlardır.

- ❖ Kur’an’da, «**Haniflik**» ve «**İslam**», insanın fıtratına en uygun din olarak sunulmaktadır. Haniflik, «tevhid dinidir» ve Kur’an’da İslam ile **eş anlamlı** olarak kullanılmıştır.

Kur’an’da «Hz. İbrahim’in Yahudi ve Hristiyan olmadığı hanif bir Müslüman olduğu belirtilir.»

Hz. Muhammed; “Ben Yahudilik ve Hristiyanlıkla değil kolaylaştırılmış Haniflikle gönderildim.” buyurmuştur.

- ❑ Kur’an’da Allah’ın «Din olarak İslam’ı seçtiği» haber verilmiştir.
- ❖ “Allah katında hak din İslâm’dır...” (Âl-i İmrân, 19)
- ❖ “...Bugün, size dininizi kemale erdirdim, üzerinize olan nimetimi tamamladım, din olarak sizin için İslam’ı beğendim...” (Mâide, 3)

- ❑ “Kim İslam’dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmrân, 85)

İman ve İslam İlişkisi

İman, «şüphe duymaksızın bir şeyi kabul etme, doğrulama, onaylama ve tasdik etme, güven verme, güvenlikte olma, içten ve yürekten inanma» anlamlarına gelir. Dinî terim olarak; Allah'ın tek olduğuna ihlasla (samimiyetle) inanıp Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul etmek, onun Kur'an aracılığıyla getirdiklerine inanmaktır. Bu inanca sahip kimseye **mümin** denir.

“Müminler gerçekten kurtuluşa ermişlerdir.” (Mü'minûn, 1)

İslam kelime olarak teslimiyet, itaat etmek, boyun eğmek, bağlanmak, barış ve esenlikte olmaktır. Dinî terim olarak ise, Hz. Peygamber'in getirdiklerinin hepsini kalp ile tasdik edip dil ile söyleyerek Allah'ın (c.c.) emir ve yasakları doğrultusunda yaşamaktır. Böyle kimseye Müslüman denir.

İman ve İslam kavramlarının birbirinin aynısı mıdır yoksa ayrı şeyler midir?

- ❑ İkisinin aynı şey olduğunu söyleyen İslam alimlerine göre İman eden bir kişinin inandığı gibi yaşamaması, amel etmemesi durumunda imanı da gider.
- ❑ İman ayrı İslam ayrı görüşünde olan alimlere göre ise inancına uygun amel, davranış olmaması imana zarar vermez. Yapmadıkları için günaha girer ama yine de Mü'min'dir.

İman ve İslam birbirini tamamlamaktadır. Dışta ve görünürde olana İslam, içte ve kalpte olana iman denilebilir. İman kalbin tasdik etmesi, İslam ise amel ve davranışlarla bu tasdikin eyleme taşınarak görünür kılınmasıdır. İman kalple gerçekleşen tasdiktir. İslam ise dil ile ikrar, itaat, boyun eğme ve teslimiyettir.

«Bedeviler 'İman ettik.' dediler. De ki: 'İman etmediniz.' Fakat 'Boyun eğdik.' deyin. Henüz iman kalplerinize girmedir...» ayetinde iman içten bağlılık, İslam ise dıştan boyun eğme anlamlarındadır.

“Müslüman, dilinden ve elinden (gelecek kötülüklerden) Müslümanların güvende oldukları kimsedir.”

“Kim bir iyilik yaptığında seviniyor, bir kötülük yaptığında üzülyorsa o mümindir.”

İmanın şartları

Fıtrata uygun, açık ve anlaşılır oldukları için akl-ı selim tarafından kolayca kabul edilir.

İnsan ürünü ve dogmatik değil, vahiy kaynaklıdır.

İslam inanç esaslarının benimsenmesinde kişilerin hür iradeleri ve tercihleri gerekir.

İslam dengeyi esas alır. Ebedî kurtuluş için korku ve ümit arasında dengeli bir hayatı tavsiye eder.

Aklı ve iradesi sağlıklı işleyen her insan İslam inanç esaslarını kavramak ve kabul etmek için kimsenin aracılığına ihtiyaç duymaz.

İslam dini tevhid inancına dayanmaktadır.

Tevhid, bir ve tek olmak, birlemek gibi anlamlara gelir. Yüce Allah'ın varlığını ve birliğini kabul edip O'nu tek ve eşsiz yaratıcı olarak kabul etmek tevhid kavramıyla ifade edilir. Kur'an-ı Kerîm'de bütün peygamberlerin tebliğ ettiği inanç esaslarının temelini tevhid inancı olduğu şöyle ifade edilmektedir:

“Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, ‘Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.’ diye vahyetmişizdir.”

Bizi **DİN**lemeye devam ediniz.

Memduh ÇELMELİ